

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 2 października 2023 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0334(NLE)

13585/23
ADD 1

JAI 1234
FRONT 290
VISA 192
SIRIS 87

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	29 września 2023 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2023) 550 final - ANNEX
Dotyczy:	ZAŁĄCZNIK do wniosku dotyczącego DECYZJI RADY dotyczącej zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, umowy między Unią Europejską a Księstwem Liechtensteinu w sprawie przepisów uzupełniających dotyczących Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 550 final - ANNEX.

Zał.: COM(2023) 550 final - ANNEX

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 29.9.2023 r.
COM(2023) 550 final

ANNEX

ZAŁĄCZNIK

do

wniosku dotyczącego DECYZJI RADY

**dotyczącej zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, umowy między Unią Europejską a
Księstwem Liechtensteinu w sprawie przepisów uzupełniających dotyczących
Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki
Wizowej, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami**

ZAŁĄCZNIK

UNIA EUROPEJSKA, zwana dalej „Unią”,

oraz

KSIĘSTWO LIECHTENSTEINU, zwane dalej „Liechtensteinem”,

zwane dalej łącznie „Stronami”,

UWZGLĘDNIAJĄC Protokół między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpieniu Księstwa Liechtensteinu¹ do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (zwany dalej „protokołem dotyczącym włączenia Szwajcarii w dorobek Schengen”),

A TAKŻE MAJĄC NA UWADZE CO NASTĘPUJE:

- (1) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1148² („rozporządzenie w sprawie IZGW”) Unia ustanowiła, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, Instrument Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej („IZGW”).
- (2) Rozporządzenie w sprawie IZGW stanowi rozwinięcie dorobku Schengen w rozumieniu protokołu dotyczącego włączenia Liechtensteinu w dorobek Schengen.
- (3) Instrument Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, stanowi szczególnie instrument w kontekście dorobku Schengen mający zapewnić, aby europejskie zintegrowane zarządzanie granicami zewnętrznymi było silne i skuteczne, a przy tym gwarantowało swobodny przepływ osób, w pełnej zgodności z zobowiązaniami państw członkowskich i państw stowarzyszonych w zakresie praw podstawowych, a także mający wspierać jednolite wdrażanie i modernizację wspólnej polityki wizowej, czym przyczyni się do zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa w państwach członkowskich i państwach stowarzyszonych.
- (4) Art. 7 ust. 6 rozporządzenia w sprawie IZGW stanowi, że dokonuje się ustaleń w celu określenia charakteru i zasad udziału w IZGW państw stowarzyszonych w zakresie wprowadzania w życie, stosowania i rozwoju dorobku Schengen.
- (5) IZGW umożliwia realizację działań w trybach zarządzania dzielonego, bezpośredniego i pośredniego, a niniejsza Umowa powinna umożliwić realizację działań w Liechtensteinie w trybie zarządzania bezpośredniego i pośredniego zgodnie z zasadami i przepisami Unii dotyczącymi zarządzania finansami i kontroli finansowej.

¹ Dz.U. UE L 160 z 18.6.2011, s. 21.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1148 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, Instrument Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. UE L 251 z 15.7.2021, s. 48).

- (6) Z uwagi na obciążenie administracyjne, które wynikłoby dla Lichtensteinu z wymogów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060³ („rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów”), gdyby jego ograniczona alokacja miała zostać wdrożona w ramach zarządzania dzielonego, wsparcie udzielane Liechtensteinowi na podstawie rozporządzenia w sprawie IZGW wynikające z prawa do uzyskania przydziału środków na program powinno być realizowane przede wszystkim w ramach zarządzania bezpośredniego zgodnie z Częścią Pierwszą Tytuł VIII – „Dotacje” – rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046⁴ („rozporządzenie finansowe”).
- (7) Z uwagi na charakter *sui generis* dorobku Schengen i znaczenie jego jednolitego stosowania dla integralności strefy Schengen wszystkie przepisy mające zastosowanie do zarządzania bezpośredniego powinny obowiązywać podmioty w Liechtensteinie w taki sam sposób jak wszelkie inne podmioty kwalifikujące się do finansowania unijnego.
- (8) Aby ułatwić obliczanie i wykorzystywanie rocznych wkładów Liechtensteinu na rzecz IZGW, wkłady tego państwa za okres 2021–2027 powinny zostać wniesione w czterech rocznych transzach w latach 2024–2027. W latach 2024–2025 roczne wkłady mają stałą wysokość, natomiast wkłady za lata 2026 i 2027 należy określić w 2026 r. na podstawie nominalnego produktu krajowego brutto wszystkich państw uczestniczących w IZGW, z uwzględnieniem faktycznie zrealizowanych płatności.
- (9) Zgodnie z zasadą równego traktowania Liechtenstein powinien korzystać z wszelkich nadwyżek dochodów określonych w art. 86 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240 („rozporządzenie w sprawie ETIAS”)⁵. W ramach IZGW wkłady finansowe należne od Liechtensteinu na rzecz IZGW podlegają proporcjonalnemu zmniejszeniu.
- (10) Unijne prawodawstwo dotyczące ochrony danych, w tym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁶ („ogólne rozporządzenie o ochronie danych”), jest objęte Porozumieniem EOG i zostało włączone do jego załącznika XI. Liechtenstein stosuje zatem to rozporządzenie.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. UE L 231 z 30.6.2021, s. 159).

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012, (Dz.U. UE L 193 z 30.7.2018, s. 1).

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240 z dnia 12 września 2018 r. ustanawiające europejski system informacji o podróżach oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) i zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1077/2011, (UE) nr 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 i (UE) 2017/2226 (Dz.U. UE L 236 z 19.9.2018, s. 1).

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE („ogólne rozporządzenie o ochronie danych”) (Dz.U. UE L 119 z 4.5.2016, s. 1).

- (11) Liechtenstein nie jest związany Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, ale jest stroną Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, w związku z czym przestrzega praw i zasad uznanych w tej Konwencji i jej protokołach oraz w Powszechnej deklaracji praw człowieka. Odniesienia w rozporządzeniu w sprawie IZGW oraz w niniejszej Umowie do Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy zatem rozumieć jako odniesienia do tej Konwencji i jej protokołów ratyfikowanych przez Liechtenstein oraz do art. 14 tej deklaracji.
- (12) Liechtenstein nie jest związany odniesieniami do dorobku prawnego UE w zakresie ochrony środowiska, dlatego powinien wprowadzić w życie IZGW i niniejszą Umowę zgodnie z porozumieniem paryskim i celami zrównoważonego rozwoju Agendy 2030 Organizacji Narodów Zjednoczonych,

UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Zakres stosowania

W niniejszej Umowie określono przepisy uzupełniające niezbędne do udziału Liechtensteinu w Instrumencie Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej („IZGW”), w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, w okresie programowania 2021–2027 zgodnie z art. 7 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1148 („rozporządzenie w sprawie IZGW”).

Artykuł 2

Zarządzanie finansami i kontrola

1. W trakcie wykonywania rozporządzenia w sprawie IZGW Liechtenstein podejmuje niezbędne środki mające zapewnić przestrzeganie postanowień i przepisów dotyczących zarządzania finansami i kontroli finansowej, określonymi odpowiednio w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) oraz w prawie Unii, którego podstawa prawna wywodzi się z TFUE.

Przepisy, o których mowa w akapicie pierwszym, obejmują:

- a) art. 33, 36, 61, 97–105, 106, 115–116, 125–129, 135–144, 150–153, 154 oraz 155 ust. 1, 2, 4, 6 i 7, 180–205, 254–257 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 („rozporządzenie finansowe”)⁷;
- b) rozporządzenie Rady (Euratom, EWG) nr 2185/96⁸;
- c) rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95⁹ i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013¹⁰;

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012, (Dz.U. UE L 193 z 30.7.2018, s. 1).

⁸ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. UE L 292 z 15.11.1996, s. 2).

2. W przypadku jakiegokolwiek zmiany, jakiegokolwiek uchylecia, zastapienia lub przekształcenia rozporządzenia finansowego w odniesieniu do IZGW:
 - a) Komisja Europejska w najwcześniejszym możliwym terminie poinformuje o tym Liechtenstein oraz, na jego wniosek, wyjaśni powody takiej zmiany, takiego uchylecia, zastapienia lub przekształcenia.
 - b) Niezależnie od postanowienia art. 13 ust. 4 niniejszej Umowy Komisja Europejska (w imieniu Unii) i Liechtenstein mogą, za porozumieniem, określić stosowne zmiany ust. 1 akapit drugi lit. a) niniejszego artykułu, które są niezbędne do uwzględnienia takiej zmiany, takiego uchylecia, zastapienia lub przekształcenia rozporządzenia finansowego.
3. Jeżeli treść takiego aktu zmieniającego, uchylającego, zastępującego lub przekształcającego rozporządzenie finansowe może stać się wiążąca dla Liechtensteinu dopiero po spełnieniu wymogów konstytucyjnych, Liechtenstein powiadamia o tym Komisję Europejską nie później niż 30 dni po przekazaniu mu przez Komisję Europejską informacji, o których mowa w ust. 2 lit. a) niniejszego artykułu. W przypadku gdy nie jest wymagane referendum, powiadomienie następuje najpóźniej 30 dni po upływie terminu przeprowadzenia referendum. W przypadku gdy referendum jest wymagane, Liechtenstein niezwłocznie powiadamia Komisję Europejską na piśmie o spełnieniu wszystkich wymogów konstytucyjnych i od daty tego powiadomienia przysługuje mu osiemnaście miesięcy na uzgodnienie niezbędnych zmian ust. 1 akapit drugi lit. a) niniejszego artykułu, o których mowa w ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu.
4. Od daty określonej jako dzień wejścia w życie aktu w odniesieniu do Liechtensteinu i do czasu powiadomienia o spełnieniu wymogów konstytucyjnych i osiągnięcia porozumienia w sprawie zmiany ust. 1 akapit drugi lit. a) niniejszego artykułu, w miarę możliwości, Liechtenstein stosuje na zasadach tymczasowych dany akt lub środek.
5. Podmioty prawne z siedzibą w Liechtensteinie mogą uczestniczyć w działaniach finansowanych z IZGW na warunkach równoważnych tym mającym zastosowanie do podmiotów prawnych z siedzibą w Unii.

Artykuł 3

Zakres udziału

6. Kwotę przydziału unijnego dla Liechtensteinu obliczoną zgodnie z art. 7 ust. 3 lit. a) rozporządzenia w sprawie IZGW udostępnia się Liechtensteinowi za pośrednictwem instrumentu tematycznego IZGW [zgodnie z art. 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie IZGW].
7. Zasoby na działania szczególne, o których mowa w art. 2 ust. 8 i art. 8 ust. 1 lit. a) rozporządzenia w sprawie IZGW, udostępnia się Liechtensteinowi na tej samej

⁹ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. UE L 312 z 23.12.1995, s. 1).

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. UE L 248 z 18.9.2013, s. 1).

podstawie co pozostałym państwom stowarzyszonym w ramach Schengen. Wybrane działania szczególne Liechtensteinu realizuje się w trybie zarządzania bezpośredniego. Dostęp do finansowania dotyczy działań szczególnych

- a) dostępnych wszystkim państwom strefy Schengen związanym rozporządzeniem w sprawie IZGW, mających na celu zapewnienie zgodności z dorobkiem prawnym („dopłaty uzupełniające”) i
 - b) wybranych w następstwie zaproszeń do wyrażenia zainteresowania skierowanych do wszystkich tych państw.
8. Najpóźniej 30 dni po wejściu w życie niniejszej Umowy i od 2025 r. Liechtenstein informuje Komisję do 15 lutego każdego roku o działaniach, które zamierza podjąć, aby zapewnić zgodność z dorobkiem Schengen i realizację celów IZGW, oraz o powiązanym budżecie.
9. Liechtenstein realizuje projekty na podstawie rozporządzenia w sprawie IZGW w trybie zarządzania bezpośredniego zgodnie z Częścią Pierwszą Tytuł VIII rozporządzenia finansowego.

Artykuł 4

Szczególne stosowanie przepisów rozporządzenia w sprawie IZGW

10. Terminy dotyczące wejścia w życie rozporządzenia w sprawie IZGW należy rozumieć jako dotyczące daty wejścia w życie niniejszej Umowy.
11. Odniesienia do Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy rozumieć jako odniesienia do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz jej protokołów ratyfikowanych przez Liechtenstein, a także do art. 14 Powszechnej deklaracji praw człowieka.
12. Liechtenstein nie jest związany odniesieniami do dorobku prawnego UE w zakresie ochrony środowiska, dlatego zobowiązuje się wprowadzić w życie IZGW zgodnie z porozumieniem paryskim i celami ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Artykuł 5

Egzekucja

13. Decyzje podjęte przez Komisję, które nakładają zobowiązanie pieniężne na podmioty inne niż państwa, podlegają egzekucji na terytorium Liechtensteinu.
- Egzekucja takich decyzji odbywa się zgodnie z obowiązującymi w Liechtensteinie przepisami postępowania cywilnego. Właściwy organ, o którym mowa w akapicie trzecim, opatruje odpowiednią decyzję klauzulą egzekucyjną, przy czym nie dokonuje żadnych formalności poza sprawdzeniem autentyczności takiej decyzji.
- Rząd Liechtensteinu wyznacza do tego celu właściwy organ i powiadamia o tym Komisję, która z kolei informuje o tym Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
- Po spełnieniu, na wniosek Komisji, tych wymogów formalnych, Komisja może przystąpić do postępowania egzekucyjnego zgodnie z prawem Liechtensteinu, kierując sprawę bezpośrednio do właściwego organu.

Postępowanie egzekucyjne można zawiesić wyłącznie na podstawie orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Sądy Liechtensteinu są jednak właściwe w sprawach skarg dotyczących nieprawidłowości w przeprowadzaniu egzekucji.

14. Wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydane w odniesieniu do stosowania klauzuli arbitrażowej zawartej w umowie lub umowie o udzielenie dotacji objętej zakresem niniejszej Umowy można wyegzekwować na drodze prawnej w Liechtensteinie w taki sam sposób jak decyzje Komisji Europejskiej, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 6

Ochrona interesów finansowych Unii

15. Liechtenstein zobowiązuje się:
- a) przeciwdziałać nadużyciom finansowym oraz wszelkiej innej nielegalnej działalności przynoszącej szkody interesom finansowym Unii poprzez podejmowanie środków, które mają skutek odstrasżający i zapewniają skuteczną ochronę w Liechtensteinie;
 - b) stosować w celu zwalczania nadużyć finansowych i wszelkich innych nielegalnych działań naruszających interesy finansowe Unii takie same środki, jak te, które stosuje, aby chronić własne interesy finansowe; oraz
 - c) koordynować swoje działania służące ochronie interesów finansowych Unii z państwami członkowskimi i Komisją Europejską.
16. Właściwe organy Liechtensteinu bezzwłocznie informują Komisję Europejską lub Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych („OLAF”) o wszelkich stwierdzonych przez siebie przypadkach nieprawidłowości, nadużyć finansowych lub innej nielegalnej działalności naruszających interesy finansowe Unii lub o wszelkich podejrzeniach takich nieprawidłowości, nadużyć lub nielegalnej działalności. Właściwe organy Liechtensteinu informują również Prokuraturę Europejską („EPPO”), gdy wspomniane wyżej fakty lub podejrzenia dotyczą sprawy, która może wchodzić w zakres kompetencji EPPO.
- Liechtenstein i Unia zapewniają skuteczną wzajemną pomoc w przypadkach, gdy właściwe organy Unii lub Liechtensteinu prowadzą postępowania przygotowawcze lub sądowe zgodnie z mającymi zastosowanie ramami prawnymi dotyczące ochrony interesów finansowych drugiej strony w zakresie stosowania niniejszej Umowy.
17. Liechtenstein przyjmuje środki równoważne środkom przyjętym przez Unię zgodnie z art. 325 ust. 4 TFUE, które obowiązują w dniu podpisania niniejszej Umowy.
18. Wymiana informacji między Komisją Europejską, OLAF-em, EPPO, Trybunałem Obrachunkowym i właściwymi organami Liechtensteinu odbywa się z należytym uwzględnieniem wymogów poufności. Dane osobowe zawarte w wymienianych informacjach muszą podlegać ochronie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Artykuł 7

Przeglądy i audyty przeprowadzane przez Unię

19. Unia ma prawo przeprowadzać przeglądy i audyty techniczne, finansowe lub innego rodzaju w pomieszczeniach dowolnej osoby fizycznej mającej miejsce zamieszkania w Liechtensteinie lub dowolnej osoby prawnej mającej siedzibę w Liechtensteinie, jeżeli osoba ta otrzymuje finansowanie unijne w ramach IZGW, a także w pomieszczeniach wszelkich osób trzecich uczestniczących w wykonaniu finansowania unijnego w ramach IZGW, mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w Liechtensteinie. Takie przeglądy i audyty mogą być przeprowadzane przez Komisję Europejską, OLAF i Trybunał Obrachunkowy.
20. Organy Liechtensteinu ułatwiają przeprowadzanie przeglądów i audytów, które – na wniosek tych organów – mogą być przeprowadzane wspólnie z nimi.
21. Przeglądy i audyty można prowadzić – również po zawieszeniu wynikających ze stosowania niniejszej Umowy praw podmiotów prawnych z siedzibą w Liechtensteinie lub po wypowiedzeniu niniejszej Umowy – w sprawie wszelkich zobowiązań prawnych związanych z wykonaniem budżetu Unii podjętych przed dniem, w którym zawieszenie lub wypowiedzenie staje się skuteczne.

Artykuł 8

Kontrole i inspekcje na miejscu

OLAF jest upoważniony do przeprowadzania na terytorium Liechtensteinu kontroli i inspekcji na miejscu w odniesieniu do IZGW zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu (Euratom, WE) nr 2185/96 uzupełnionym rozporządzeniem (UE) nr 883/2013.

Organy Liechtensteinu ułatwiają przeprowadzanie kontroli oraz inspekcji na miejscu, które – na wniosek tych organów – mogą być przeprowadzane wspólnie z nimi.

Artykuł 9

Europejski Trybunał Obrachunkowy

Kompetencje Trybunału Obrachunkowego określone w art. 287 ust. 1 i 2 TFUE obejmują dochody i wydatki związane z wykonaniem rozporządzenia w sprawie IZGW przez Liechtenstein, w tym na terytorium tego państwa.

Zgodnie z wymogami określonymi w art. 287 ust. 3 TFUE oraz w Części Pierwszej Tytuł XIV Rozdział 1 rozporządzenia finansowego Trybunał Obrachunkowy może przeprowadzać kontrole w pomieszczeniach każdego organu zarządzającego w imieniu Unii dochodami i wydatkami w odniesieniu do IZGW na terytorium Liechtensteinu, w tym w pomieszczeniach każdej osoby fizycznej lub prawnej otrzymującej płatności z budżetu.

Kontrole Trybunału Obrachunkowego w Liechtensteinie przeprowadza się w powiązaniu z krajowymi instytucjami kontrolnymi lub, jeżeli nie mają one niezbędnych uprawnień, z właściwymi służbami krajowymi. Trybunał Obrachunkowy oraz krajowe instytucje kontrolne Liechtensteinu współpracują na zasadzie wzajemnego zaufania, zachowując swoją niezależność. Instytucje te lub służby zawiadamiają Trybunał Obrachunkowy, czy zamierzają uczestniczyć w kontroli.

Artykuł 10

Wkłady finansowe

22. Liechtenstein dokonuje rocznych płatności do budżetu IZGW według wzoru przedstawionego w załączniku I.
23. Każdego roku Komisja może wykorzystać nie więcej niż 0,75 % płatności dokonywanych przez Liechtenstein na pokrycie wydatków administracyjnych związanych z personelem lub personelem zewnętrznym na potrzeby wspierania wykonania przez Liechtenstein rozporządzenia w sprawie IZGW oraz niniejszej Umowy.
24. Po odliczeniu wydatków administracyjnych, o których mowa w ust. 2, pozostałą kwotę rocznych płatności przydziela się w następujący sposób:
 - a) 70 % na realizację programów państw członkowskich i państw stowarzyszonych;
 - b) 30 % na instrument tematyczny, o którym mowa w art. 8 rozporządzenia w sprawie IZGW.
25. Kwotę równoważną płatnościom dokonywanym co roku przez Liechtenstein przeznacza się na wspieranie solidnego i skutecznego europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi.
26. Unia przekazuje Liechtensteinowi informacje dotyczące udziału finansowego tego państwa, ujęte w informacjach budżetowych, rachunkowych, informacjach na temat działań i oceny przedstawianych unijnym organom budżetowym i organom udzielającym absolutorium w odniesieniu do IZGW.

Artykuł 11

ETIAS

27. Część dochodów z ETIAS, która może pozostać po pokryciu kosztów funkcjonowania i utrzymania ETIAS, o której mowa w art. 86 rozporządzenia w sprawie ETIAS („nadwyżka”), odlicza się od ostatecznego wkładu finansowego Liechtensteinu na rzecz IZGW według wzoru określonego w załączniku II.
28. Liechtenstein przedkłada Komisji roczne sprawozdanie dotyczące kosztów, o których mowa w art. 85 ust. 2 i 3 rozporządzenia w sprawie ETIAS, za dany rok obrachunkowy do 15 lutego następnego roku. W odniesieniu do tego sprawozdania Liechtenstein przestrzega wszystkich obowiązków sprawozdawczych wynikających z rozporządzenia regulującego ETIAS i aktów delegowanych przyjętych na jego podstawie.

Artykuł 12

Poufność

Informacje przekazane lub uzyskane na mocy postanowień niniejszej Umowy, niezależnie w jakiej postaci, są objęte tajemnicą służbową i są chronione w taki sam sposób, w jaki chroni

się podobne informacje na mocy przepisów mających zastosowanie do instytucji Unii oraz odpowiednich przepisów prawa Liechtensteinu. Informacje takie przekazuje się wyłącznie osobom w instytucjach Unii, w państwach członkowskich lub w Liechtensteinie, które muszą zapoznać się z nimi ze względu na pełnione funkcje; informacji tych nie można wykorzystywać do celów innych niż skuteczna ochrona interesów finansowych Stron.

Artykuł 13

Wejście w życie i okres obowiązywania

29. Strony zatwierdzają niniejszą Umowę zgodnie ze swoimi procedurami wewnętrznymi. Strony powiadamiają się wzajemnie o zakończeniu tych procedur. Powiadomienia przekazywane są, w przypadku Unii Europejskiej, do Sekretariatu Generalnego Rady Unii Europejskiej, a w przypadku Liechtensteinu, do misji Liechtensteinu przy Unii Europejskiej.
30. Niniejsza Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia pierwszego miesiąca następującego po dniu złożenia ostatniego powiadomienia, o którym mowa w ust. 1.
31. Aby zapewnić ciągłość udzielania wsparcia w odpowiednim obszarze polityki oraz umożliwić rozpoczęcie realizowania działań od początku obowiązywania wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, stosowanie środków objętych rozporządzeniem w sprawie IZGW można rozpocząć przed wejściem w życie niniejszej Umowy, najwcześniej od 1 stycznia 2021 r., pod warunkiem że działania, których środki te dotyczą, nie są zakończone w momencie przyznawania wsparcia zgodnie z rozporządzeniem finansowym.
32. Wszelkich zmian niniejszej Umowy dokonuje się wyłącznie na piśmie, za obopólną zgodą Stron. Wejście w życie zmian nastąpi zgodnie z procedurą, która ma zastosowanie do wejścia w życie niniejszej Umowy.
33. Niezależnie od ust. 4 niniejszego artykułu Komitet Mieszany ustanowiony na mocy art. 3 umowy o włączeniu Szwajcarii w dorobek prawny Schengen¹¹ jest uprawniony do negocjowania i przyjmowania niezbędnych zmian w art. 2 ust. 1 lit. a) niniejszej Umowy w przypadku powiadomienia dokonanego zgodnie z art. 15 ust. 2 w sytuacji gdy nie osiągnięto porozumienia zgodnie z art. 2 ust. 2 lub 3 niniejszej Umowy.
34. Strony tymczasowo stosują niniejszą Umowę, z wyjątkiem jej art. 5, od dnia następującego po dniu jej podpisania, z zastrzeżeniem wymogów konstytucyjnych.

Artykuł 14

Rozstrzyganie sporów

W przypadku powstania sporu dotyczącego stosowania niniejszej Umowy zastosowanie ma procedura określona w art. 10 umowy o włączeniu Szwajcarii w dorobek prawny Schengen.

¹¹ Dz.U. UE L 53 z 27.2.2008, s. 52.

Zawieszenie

35. Zgodnie z ust. 5–7 niniejszego artykułu Unia może zawiesić podmioty prawne z siedzibą w Liechtensteinie w prawach wynikających ze stosowania niniejszej Umowy w przypadku częściowego lub całkowitego niewywiązania się z wniesienia wkładu finansowego należnego od Liechtensteinu, w przypadku gdy rozporządzenie finansowe podlega zmianie, uchyleniu, zastąpieniu lub przekształceniu w odniesieniu do IZGW i nie osiągnięto porozumienia na podstawie art. 2 ust. 2 w terminie 30 dni od wejścia w życie takiej zmiany, takiego uchylenia, zastąpienia lub przekształcenia rozporządzenia finansowego lub, w stosownych przypadkach, w terminie 18 miesięcy od powiadomienia przez Liechtenstein o tym, że akt zmieniający, uchylający, zastępujący lub przekształcający rozporządzenie finansowe może stać się wiążący dla Liechtensteinu dopiero po spełnieniu wymogów konstytucyjnych lub w sytuacji gdy rozporządzenie finansowe podlega zmianie, uchyleniu, zastąpieniu lub przekształceniu w odniesieniu do IZGW i Liechtenstein, zgodnie z art. 2 ust. 3 niniejszej Umowy, powiadomił Komisję o tym, że akt zmieniający, uchylający, zastępujący lub przekształcający rozporządzenie finansowe może stać się wiążący dla Liechtensteinu dopiero po spełnieniu wymogów konstytucyjnych, a Liechtenstein nie jest w stanie tymczasowo wdrożyć danego aktu lub środka, o którym mowa w art. 2 ust. 4 niniejszej Umowy.
36. Unia powiadamia Liechtenstein o zamiarze zawieszenia podmiotów prawnych z siedzibą w Liechtensteinie w prawach wynikających ze stosowania niniejszej Umowy; w takim przypadku sprawa zostaje oficjalnie wpisana do porządku obrad Komitetu Mieszanego ustanowionego na mocy art. 3 umowy o włączeniu Szwajcarii w dorobek prawny Schengen.
37. Zwołuje się Komitet Mieszany, a jego posiedzenie odbywa się w ciągu 30 dni od powiadomienia, o którym mowa w ust. 2. Komitet Mieszany ma 90 dni na rozstrzygnięcie sprawy, licząc od daty przyjęcia porządku obrad, do którego wpisano sprawę zgodnie z ust. 2. Jeżeli Komitet Mieszany nie zdoła rozstrzygnąć sprawy w terminie 90 dni, termin ten przedłuża się o 30 dni, aby zapewnić ostateczne rozstrzygnięcie sprawy.
38. Jeżeli Komitet Mieszany nie jest w stanie rozstrzygnąć sprawy w terminie przewidzianym w ust. 3, Unia może zawiesić podmioty prawne z siedzibą w Liechtensteinie w prawach wynikających ze stosowania niniejszej Umowy, o których mowa w ust. 5–7.
39. W przypadku zawieszenia podmioty prawne z siedzibą w Liechtensteinie nie kwalifikują się do udziału w procedurach wyboru, które nie są jeszcze zakończone w chwili, gdy zawieszenie staje się skuteczne. Procedurę wyboru uznaje się za zakończoną w chwili podjęcia zobowiązań prawnych w wyniku takiej procedury.
40. Zawieszenie nie ma wpływu na zobowiązania prawne podjęte wobec podmiotów prawnych z siedzibą w Liechtensteinie przed wejściem w życie zawieszenia. Niniejsza Umowa ma nadal zastosowanie do takich zobowiązań prawnych.
41. Wszelkie operacje niezbędne, aby chronić interesy finansowe Unii i zapewnić wypełnienie zobowiązań finansowych wynikających z zobowiązań podjętych na mocy niniejszej Umowy przed zawieszeniem można przeprowadzać również po zawieszeniu.

42. Unia powiadamia Liechtenstein niezwłocznie po otrzymaniu kwoty wkładu finansowego lub operacyjnego należnego od tego państwa, po ustaniu nieprzestrzegania art. 2 ust. 2 niniejszej Umowy lub po rozstrzygnięciu kwestii związanej z rozporządzeniem finansowym. Z chwilą takiego powiadomienia zawieszenie znosi się ze skutkiem natychmiastowym.
43. Od dnia zniesienia zawieszenia podmioty prawne z Liechtensteinu ponownie kwalifikują się do udziału w procedurach wyboru rozpoczętych po tej dacie oraz w procedurach wyboru rozpoczętych przed tą datą, w przypadku których nie upłynął jeszcze termin składania wniosków.

Artykuł 16

Rozwiązanie

44. Unia lub Liechtenstein mogą rozwiązać niniejszą Umowę, powiadamiając o tym drugą Stronę. Niniejsza Umowa przestaje obowiązywać po upływie trzech miesięcy od daty takiego rozwiązania. Powiadomienia przekazywane są, w przypadku Unii Europejskiej, do Sekretariatu Generalnego Rady Unii Europejskiej, a w przypadku Liechtensteinu, do misji Liechtensteinu przy Unii Europejskiej.
45. Rozwiązanie niniejszej Umowy następuje automatycznie z chwilą wypowiedzenia protokołu dotyczącego włączenia Liechtensteinu w dorobek Schengen w trybie art. 11 tego protokołu.
46. W przypadku rozwiązania niniejszej Umowy zgodnie z ust. 1 lub ust. 2 Strony uzgadniają, że operacje, w przypadku których zobowiązania prawne podjęto po wejściu w życie niniejszej Umowy i przed jej rozwiązaniem, będą kontynuowane do czasu ich ukończenia na warunkach określonych w niniejszej Umowie.
47. Wszelkie operacje niezbędne do ochrony interesów finansowych Unii i do wypełnienia zobowiązań finansowych wynikających z zobowiązań podjętych na mocy niniejszej Umowy przed jej rozwiązaniem można przeprowadzić również po rozwiązaniu niniejszej Umowy.
48. Strony ustalają za obopólną zgodą wszelkie inne konsekwencje rozwiązania niniejszej Umowy.

Artykuł 17

Języki

Niniejszą Umowę sporządzono w dwóch egzemplarzach w językach angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, irlandzkim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim, przy czym każdy z tych tekstów jest na równi autentyczny.

ZAŁĄCZNIK I

Wzór obliczania rocznych wkładów finansowych za lata 2021–2027 oraz szczegóły dotyczące płatności

49. Przy obliczaniu wkładu finansowego uwzględnia się kwotę, o której mowa w art. 7 ust. 2 rozporządzenia w sprawie IZGW.
50. W latach 2024–2025 Liechtenstein dokonuje rocznych płatności na rzecz IZGW określonych w poniższej tabeli:

(wszystkie kwoty w EUR)

	2024	2025
Liechtenstein	739 017	739 017

Wkłady finansowe, o których mowa w niniejszym artykule, są należne od Liechtensteinu niezależnie od daty podpisania umów o udzielenie dotacji.

51. Wkład finansowy Liechtensteinu na rzecz IZGW na lata 2026 i 2027 oblicza się w następujący sposób:

dla każdego roku w okresie 2020–2024 r. nominalną wartość produktu krajowego brutto (PKB) Liechtensteinu, według stanu na 31 marca 2026 r. na stronie Eurostatu (PKB w cenach bieżących), dzieli się przez sumę nominalnych wartości PKB wszystkich państw uczestniczących w IZGW za każdy odnośny rok. Średnią z pięciu wartości procentowych uzyskanych za lata 2020–2024 stosuje się do:

- sumy środków na zobowiązania z przyjętego budżetu i późniejszych zmian lub przesunięć, na które zaciągnięto zobowiązania na koniec każdego roku w odniesieniu do IZGW na lata 2021–2025,
- rocznych środków na zobowiązania z przyjętego budżetu na IZGW na rok 2026 udostępnionych na początku 2026 r. oraz
- rocznych środków na zobowiązania zgodnie z budżetem na IZGW na rok 2027, ujętych w projekcie budżetu ogólnego Unii na rok budżetowy 2027, przyjętym przez Komisję,

aby uzyskać całkowitą kwotę, którą Liechtenstein powinien zapłacić w całym okresie wdrażania IZGW.

Od tej kwoty odejmuje się kwoty rocznych płatności faktycznie zrealizowanych przez Liechtenstein zgodnie z ust. 2 niniejszego załącznika, aby uzyskać całkowitą kwotę wkładów tego państwa za lata 2026 i 2027. Połowa tej kwoty zostanie zapłacona w 2026 r., a druga połowa – w 2027 r.

52. Wkład finansowy wnosi się w euro; kwoty należne lub kwoty, które mają zostać otrzymane, oblicza się w euro.
53. Liechtenstein wnosi swój odpowiedni wkład finansowy nie później niż 45 dni po otrzymaniu noty debetowej. Każde opóźnienie wpłaty wkładu stanowi podstawę do

naliczenia odsetek od należnej kwoty od terminu wymagalności. Stopa oprocentowania jest równa stopie stosowanej przez Europejski Bank Centralny w odniesieniu do jego podstawowych operacji refinansujących, opublikowanej w serii C *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* i obowiązującej pierwszego dnia kalendarzowego miesiąca, na który przypada ostateczny termin płatności, powiększonej o 3,5 punktu procentowego.

ZAŁĄCZNIK II

Wzór obliczania udziału Liechtensteinu we wszelkich dochodach pozostających zgodnie z art. 86 rozporządzenia w sprawie ETIAS

Dla każdego roku budżetowego, w którym występuje nadwyżka, o której mowa w art. 86 rozporządzenia w sprawie ETIAS, aż do roku budżetowego 2026, dane liczbowe dotyczące nominalnego produktu krajowego brutto (PKB) Liechtensteinu, według stanu na 31 marca na stronie Eurostatu (PKB w cenach bieżących), dzieli się przez sumę nominalnych wartości PKB wszystkich państw uczestniczących w ETIAS za dany rok.

Średnią uzyskanych wartości procentowych stosuje się do całkowitych wygenerowanych nadwyżek. Uzyskana kwota pomniejsza wkład finansowy Liechtensteinu w 2027 r. przeznaczony na instrument tematyczny.